06/06/2022

Patriarhul Daniel: Cruce şi Înviere, suferinţă şi biruinţă în istoria poporului român

De Înălțarea Domnului şi Ziua Eroilor, joi, 2 iunie 2022, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit, în Catedrala Patriarhală, un cuvânt intitulat „Cruce şi Înviere, suferinţă şi biruinţă în istoria poporului român”.

Redăm textul integral, revizuit de autor:

Cruce şi Înviere, suferinţă şi biruinţă în istoria poporului român
Astăzi Biserica noastră prăznuiește marea sărbătoare a Înălțării Domnului întru slavă la Ceruri, dar și Ziua Eroilor poporului român. Această pomenire a tuturor eroilor în ziua de sărbătoare a Înălțării Domnului are multe înțelesuri duhovnicești. Unirea în aceeași zi a două sărbători este plină de înțelesuri duhovnicești, deoarece Înălțarea Domnului are loc după ce Hristos Domnul suferă Pătimirile Sale, înainte de răstignire, apoi răstignirea pe cruce, moartea și îngroparea, iar a treia zi învie din morți. Prin urmare, Cel ce S-a înălțat întru slavă a trecut mai întâi prin suferință şi moarte. De aceea, și Biserica a hotărât ca cinstirea solemnă a eroilor să se facă la această sărbătoare a Înălțării Domnului întru slavă, pentru a ne aminti că și ei au suferit şi au murit, jertfindu-se pentru unitatea, libertatea și demnitatea poporului român, împlinind ceea ce a spus Mântuitorul Iisus Hristos prin cuvintele: „mai mare

iubire decât aceasta nimeni nu are, ca să-și pună viața pentru prietenii săi” (Ioan 15, 13). Așadar, legătura aceasta între suferință și slavă în lucrarea de mântuire a Domnului nostru Iisus Hristos luminează şi ziua de pomenire a eroilor români din toate timpurile și din toate locurile, care prin suferinţă au dobândit gloria de-a fi eroi ai poporului român.

Deci, această pomenire a eroilor se face având convingerea că cei care s-au jertfit pentru neamul românesc sunt binecuvântaţi de Dumnezeu pentru iubirea lor smerită și jertfelnică, și cinstiţi de poporul român, deoarece libertatea și unitatea unui popor sunt daruri de la Dumnezeu, care trebuie însă cultivate păstrate şi apărate.

Pomenirea tuturor eroilor români la praznicul Înălțării Domnului întru slavă se datorează primului patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, și anume patriarhului Miron Cristea, care în anul 1920, ca președinte al Societății „Mormintelor Eroilor Căzuți în Război” și ca președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a propus această sărbătoare, fiind acceptată apoi și de regele Ferdinand al României. Însă, în timpul dictaturii comuniste, mai precis începând cu anul 1948, această pomenire a eroilor la sărbătoarea Înălțării Domnului a fost suprimată. În anii 1999 și 2001, Biserica Ortodoxă Română a propus să se revină la tradiția ca praznicul Înălțării Domnului să fie și Ziua Eroilor români. Iar ca urmare a acestui demers al Bisericii Ortodoxe Române, prin Legea 379 din 2003, Parlamentul României a hotărât că ziua Înălțării Domnului Iisus Hristos să fie și Ziua Eroilor ca sărbătoare națională a poporului român. Așadar, din anul 2003, prăznuim această Zi a Eroilor ca sărbătoare națională a poporului român.

1. Aici trebuie subliniat că există o legătură profundă între suferința Crucii, bucuria Învierii și slava Înălțării Domnului Iisus Hristos, pe de o parte, și jertfelnicia și comemorarea solemnă a eroilor români din toate timpurile, pe de altă parte. Mai precis, în istoria poporului român există permanent o legătură între Cruce și Înviere, între suferință și biruință, între smerenie și slavă, între umilinţă şi glorie. Cu alte cuvinte, vedem o pedagogie tainică a Duhului Sfânt în viaţa creştină a poporului român. De ce? Pentru că poporul român a fost creștinat treptat, nu la comandă (militară sau politică), ci printr-un proces paşnic şi lent, nu rapid şi violent. Poporul român a cultivat astfel o credință profundă, capabilă să reziste în vremuri dificile și să fie statornic în încercări potrivnice, care vin atât din interior, cât și din exterior. De aceea, tocmai fiindcă a fost creștinat lent şi profund, pe când se năștea ca popor nou în istorie, poporul român, format din geto-daco-romani, a reuşit să reziste în fața multor popoare migratoare, care timp de câteva secole au năvălit peste teritoriul țării noastre; iar mai târziu, în anii mulţi ai stăpânirii

otomane (450 de ani, din 1427 până în 1877) și apoi, în timpul regimului comunist (6 martie 1945 – 22 decembrie 1989), poporul român a păstrat credinţa creştină ortodoxă şi limba sa de origine latină.

2. Prin urmare, întreaga istorie a poporului român este o istorie a jertfei și a biruinței, a suferinței și a biruinței, a Crucii și a Învierii. Iar această taină a legăturii dintre Cruce și Înviere, dintre suferinţă şi biruinţă, nu a fost subliniată doar în predica Bisericii noastre, ci și în spațiul public. Este de reținut faptul că, în anul 1881, când România a devenit regat, s-a creat o stemă adecvată pentru Regatul României. Pe baza tradiției, corbul cu crucea neagră în plisc, din stema domnitorilor români Basarabi, a fost înlocuit cu vulturul roman auriu purtând crucea aurie în plisc. Vulturul de pe stema Regatului României are crucea în plisc pentru a arăta că poporul român a fost încreștinat de la formarea sa ca popor nou în istorie, după cucerirea Daciei de către romani (în anii 105-106 după Hristos) – vulturul (aquila) fiind, în acelaşi timp, simbolul romanităţii şi al regalităţii. Însă, în mod semnificativ, culoarea vulturului nu este cenușie, ci aurie. Și crucea din plisc este aurie, deoarece este luminată de slava Învierii, așa cum este în prezent vulturul de pe clădirea Palatului Patriarhiei. De asemenea, vulturul auriu de pe stema României de astăzi este purtător de cruce, dar crucea se înalță în slava Învierii, deoarece, prin credinţă, suferinţa se transformă în biruinţă şi jertfa în glorie.

După Războiul Întâi Mondial, pe zidul exterior al Mausoleului de la Mărășești (1938), ridicat în cinstea eroilor români care s-au jertfit pentru apărarea Patriei în acest război, se află înscris troparul Învierii Domnului, și anume: „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. Iar pe Arcul de Triumf din București (1936) apare următoarea inscripție: „După secole de suferințe creștinește îndurate și după lupte grele pentru păstrarea ființei naționale, după apărarea plină de sacrificii a civilizației umane, s-a îndeplinit dreptatea și pentru poporul român”. După secole de suferințe creștinește îndurate, adică având smerenie, răbdare şi speranţă, am ajuns la dreptate şi biruință.

3. Trebuie să mai amintim aici că, în prezent, un nou edificiu, Catedrala Mântuirii Neamului sau Catedrala Națională, are ca prim hram Înălțarea Domnului – Ziua Eroilor. Iar al doilea hram al acesteia este Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României. De aceea, în seara zilei de 24 noiembrie 2018, cu o zi înainte de sfințirea Altarului Catedralei Naționale, în piciorul Sfintei Mese din Altar a fost pus un pachet mare cu mai multe liste, conținând sute de mii de nume de eroi, pe care ni le-a furnizat Ministerul Apărării Naționale, pentru ca totdeauna să fie pomeniți eroii poporului român în catedrala dedicată lor, Catedrala Mântuirii sau a Biruinței Neamului ori Catedrala Națională. În ziua următoare (25 noiembrie 2018) Altarul

Catedralei a fost sfințit cu multă solemnitate. Astfel, noua Catedrală Națională este un simbol al iubirii poporului român față de Hristos Cel răstignit, înviat și înălțat întru slavă, dar și o cinstire permanentă a tuturor eroilor poporului român.

Din cele șase clopote de la această Catedrală Națională, cel mai mare (25 tone) este dedicat pomenirii eroilor români din toate timpurile. Clopotul eroilor români de la București este în prezent cel mai mare clopot european. Prin clopot european înțelegem clopot care are libertatea de balans, de mişcare pendulară, nu clopot care stă atârnat şi este tras de limbă sau este bătut cu ciocanul, cum sunt clopotele asiatice. Până recent, cel mai mare clopot european cu balans era în Catedrala din Köln, în Germania (24 tone). Începând cu anul 2018, la Bucureşti, cel mai mare clopot european aduce în mod deosebit cinstire eroilor români din toate timpurile și din toate locurile.

4. Anul trecut, 2021, a fost Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul. Cu acest prilej au fost pomeniți toți cei adormiți în Domnul, dar în mod deosebit eroii neamului românesc. De aceea, Patriarhia Română a emis o Diplomă comemorativă și o Medalie comemorativă. Această diplomă însoțită de medalie a fost oferită tuturor cimitirelor din străinătate în care se află înhumaţi ostași români din Primul sau al Doilea Război Mondial. De asemenea, au fost oferite Ministerului Apărării Naţionale aproape 50 de diplome și de medalii comemorative pentru toate cimitirele eroilor români de pe teritoriul României. Prin astfel de evenimente comemorative, cinstim, de fapt, demnitatea poporului român jertfelnic și luptător.

Pentru că Anul comemorativ 2021 a fost și anul în care s-a acordat o atenție deosebită tuturor mormintelor din parohii și mănăstiri și s-a oferit premiu celui mai bine organizat cimitir din fiecare protopopiat, am căutat să scoatem în evidență că mai ales pomenirea eroilor din neam în neam, adică din generație în generație, înseamnă o cultură a sufletului românesc. Parastasele și pomelnicele sunt baza conștiinței continuității noastre românești. Întrucât îi pomenim pe eroi din neam în neam, din generație în generație, afirmăm, în acelaşi timp, conștiința unității naționale și conștiința continuității naționale.

Și astăzi, de Ziua Eroilor români, prin cinstirea adusă eroilor neamului, noi ne cinstim propriul popor și demnitatea de creștini care înţeleg şi simt că prin rugăciunea pentru cei trecuți la Domnul arătăm că iubirea noastră pentru ei este mai tare decât moartea. Oamenii decedaţi mor cu adevărat atunci când sunt uitați. Dar când sunt pomeniți în rugăciune, când li se îngrijesc mormintele, când se aduc flori la mormintele lor, însoțite de lumânări şi colivă, atunci ei trăiesc, ei se află în comuniune cu noi. Multe momente din viaţa Bisericii arată că toţi cei trecuți la Domnul simt când ne rugăm pentru ei, simt duhovniceşte când facem parastas sau

pomană pentru ei, simt că îi iubim. Ei sunt morți cu trupul, dar sufletul lor, luminat de credință și de nădejdea Învierii, comunică, simte că este iubit și este pomenit în rugăciune.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să-i odihnească împreună cu drepții pe toți eroii români din toate timpurile, spre slava Preasfintei Treimi și a noastră mântuire. Amin.

† Daniel
Patriarhul României

Foto: arhivă ©Basilica.ro / Mircea Florescu

Basilica.ro